

Сьогодні, безліч громадян України та солідарних нам країн, надають підтримку: моральну та матеріальну. Громадяни з усієї України, збирають гроші на оснащення армії, розчищають завали та відвозять гуманітарну допомогу для віддалених сіл та деревень. Такий справедливий розподіл ролей та їх сумлінне виконання лягли в основу багатьох соціальних теорій, в тому числі філософії самого волонтерського руху, його принципи та механізми. Сутність волонтерського руху загалом – прагнення до ідеального і справедливого суспільства в принципі. Тобто волонтерство, це зрушення у бік встановлення справедливості та побудови ідеального суспільства.

Насамперед, як ми вже знаємо, ніякої іншої стратегії не можливо було сформуванню в нашій державі через активну участь різних людей у свідомій громадській діяльності. З іншого боку, ми бачимо приклад допомагати військовим, але ця сама допомога (куплені речі, гроші (навіть не зброя, о котрій у реаліях Росії не може йти і мови)) опиняється у третіх руках та перепродається. Люди очікують, що влада має забезпечити їх військових всім необхідним та на належному рівні, притому що високий рівень корупції та розкрадання на державному рівні не засуджується ні військовими, ні іншими членами російського суспільства.

Тому виведемо просту формулу: демократичне суспільство, залучення громадського руху у прийнятті рішень, суспільна ціль. Все це необхідні елементи для формування, альтруїстичної стратегії виживання суспільства та української нації зокрема.

Лозова Аліса Юріївна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.

ВПЛИВ ВІЙНИ З РОСІЄЮ НА СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СІМ'Ї

Сім'я є одним із найважливіших соціальних інститутів, що переважно створює культуру і впливає на неї. Всюди, де б ви не опинилися, сьогодні, так само як і вчора, справедливе твердження: сім'я – першооснова будь-якого суспільства. Сім'я – це не тільки результат найелементарніших природних емоцій людини (любви, ненависті, сексуальності, прагнення, самотності, емоцій, пов'язаних із покаранням, жертвовністю, релігійними поглядами і т. ін.). Це також основна «територія», на якій відбувається відтворення поколінь, виховання і, врешті-решт, інституціоналізація людини.

Більшість українців ставлять сім'ю на перше місце у своїх пріоритетах. При цьому родинні цінності вважають найважливішими для себе майже 90 відсотків жінок і лише близько 60 відсотків чоловіків, говорять дані соціологічних досліджень.

Війна стала тяжким випробуванням для українських родин. Але й родина для багатьох стала головною опорою в тяжкі часи, українці стали більше цінувати своїх партнерів по шлюбу. Багато шлюбів укладається зараз в Україні, навіть в зонах бойових дій. Кабінет Міністрів України спростив укладення шлюбів під час воєнного стану.

В Україні за останні 8 місяців зареєстрували майже втричі більше шлюбів, ніж розлучень. У період з березня по жовтень 2022 року одружилися понад 169 тисяч пар, а розлучилися – понад 56 тисяч.

"Майже втричі більше шлюбів, ніж розлучень внесено до Державного реєстру актів цивільного стану громадян протягом березня-жовтня цього року. Позитивна тенденція простежується і порівнюючи дані 2022 та 2021 років", – йдеться у повідомленні Міністерства юстиції.

Зокрема, протягом березня-жовтня шлюб уклали 169 775 пар молодят, що на 6 131 більше, ніж за аналогічний період 2021 року.

За даними Міністерства, кількість розлучень за вісім місяців склала 56 974. Це майже на 22 тисячі менше, ніж за аналогічний період минулого року.

Щоб підтримати ці позитивні тенденції в українських родинах буде потрібно не лише допомогти їм покращити свій добробут після перемоги, але й інакше подивитися на розподіл ролей у родині і підтримати змінами на ринку праці, щоб жінкам було легше поєднувати роботу і родину, а чоловікам приділяти більше часу родинам, які потрібно не лише захищати у час війни, але й огортати турботою у мирний час.

Муравльова Марія Сергіївна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.

ВПЛИВ ЗВО НА ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ В СТУДЕНТСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ

Впродовж століть університети були осередками, де культивували людську жагу до пізнання, осмислення дійсності, формували культуру постановки великих питань і пошуку правди. Практично кожна доросла людина в Україні має практику студентського життя, яке є важливим етапом як набуття знань, професії, так й етап соціалізації в суспільстві. Коли студент тільки вступає на навчання до вищого закладу, він приходиться зі своїм соціальним капіталом, певними цінностями, які він отримав в процесі первинної соціалізації за допомогою родини, друзів та школи. Ми кажемо про певні етичні та моральні правила суспільної взаємодії, бо цінності та ціннісні орієнтації виступають основою соціальної дії.

Важливою соціальною групою для вивчення соціологів є студентство. Студентство – це група з перехідним соціальним статусом (студенти не мають професії, власного стабільного заробітку, більшість з них ще не мають власної сім'ї та дітей тощо), тому студентство містить в собі значний структурний й діяльнісний потенціал. Соціологічне дослідження сучасного студентства відкриває можливості побачити перспективи розвитку суспільства. В аспекті вивчення цих цінностей важливе значення має виявлення чинників, які на них впливають: освітніх (які стосуються деяких аспектів культури закладу вищої освіти); соціального походження; соціально-демографічних тощо

У 2022 році нами було проведено соціологічне дослідження, в ході якого було опитано 352 студентів, які навчаються в різних університетах України. Метою дослідження: було дослідити цінності та ціннісні орієнтації студентів (студентської молоді), та з'ясувати вплив на систему цінностей наступних чинників: 1) «освітніх» (академічних принципів ЗВО, галузі, курсу навчання); 2) соціального походження (матеріальне становище, сімейні принципи; місце проживання); 3) соціально-демографічних (стать, вік), майбутні професійні преференції.

Згідно аналізу отриманих даних, ми можемо побачити, що у 2022 році, головною цінністю є «відчуття захищеності», її обрало 47,1% студентів, а це вказує на те, що вони цінують себе та свою безпеку або відчувають себе у вищому закладі захищеними. Далі респонденти обирали «самостійність» (46,9%), як головну цінність, що означає, направленість студентів на самовідповідальність та бажання корегувати власне життя, вихід з під «батьківської» опіки.

Наступною була «повага до викладачів», 45,7% опитаних респондентів вказали на важливість даної цінності, з одного боку це показник вдалої взаємодії із академічною спільнотою, а з іншого - це вдалий приклад вписування у суспільну ієрархію та інтеріоризація «правил освітньої гри». Можна стверджувати, що не кожний студент вмів та хоче складати чудові навчальні стосунки з викладачами, є ті кого влаштовують певні формальні та поверхневі стосунки. Цінність «досягнення» обрало 44,9% тому що досягання в житті грають велику роль та добре мотивують, в українському суспільстві навіть оцінюють людей за рівнем досягнень.

На наступній позиції розміщується «творчість» - 44,3%, це істотний показник кількості творчих людей в вищому закладі, який вказує на різнонаправленість студентства. Не завжди студенти свідомо обирають напрям який ближче до них, до складу їх світогляду. Наприклад: